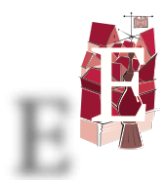


# Jaarverslag over 2018 van de Stichting Oud Deventer (SOD)

Na de oorlog heerste er een gevoel dat we moesten afrekenen met het verleden en aan de toekomst denken. Het 'stadsherstel' dat in de jaren zestig gestalte kreeg om de burgers met hun heilige koe maar toegang te verschaffen tot de stadskernen, zou ten koste gaan van de soms eeuwenoude binnensteden. Dat zou leiden tot een grootscheepse afbraak van onze steden. Een enkeling kwam in verzet tegen deze afbraak van ons onroerend erfgoed. Desondanks is een spoor van vernieling door ons land getrokken.



en voorbeeld van verzet was de oprichting van de Stichting Oud Deventer in 1948, met als doel: "het bevorderen van het behoud, restauratie en hergebruik van dát stads- en dorpschoon, van die gebouwen en ensembles binnen de gemeente Deventer die van historisch of cultureel belang of voor het begrip van de geschiedenis van betekenis zijn."

De SOD is door de fiscus erkend als ANBI, Algemeen Nut Beogende Instelling. Dat kan voor donateurs fiscaal gunstig zijn. Hieronder vindt u een overzicht van de activiteiten in 2018 van de SOD.

## Publiciteit

De stichting geeft halfjaarlijks een *Nieuwsbrief* uit. Zij heeft twee boeken uitgebracht: *Architectuur in Deventer tijdens het interbellum* en *Erfgoedbewaker en luis in de pels* (SOD 1948-2008). Beide uitgaven zijn nog verkrijgbaar voor nieuwe donateurs. De website: [oud-deventer.nl](http://oud-deventer.nl) speelt in op de actualiteit. In nummer 42 van de *Nieuwsbrief* zijn de voorbije tien jaren beschreven. In enkele gevallen betreft de SOD *De Stentor* bij haar activiteiten.

## Contacten

De SOD is voortdurend in gesprek met de betrokken wethouders, gemeentelijke instanties en andere erfgoedorganisaties. Soms treedt de SOD met andere erfgoedinstanties gezamenlijk naar buiten. Er is een goede samenwer-

king met onder meer de Stichting Industrieel Erfgoed Deventer (SIED) en de Bond Heemschut. Een aanvraag tot aanwijzing van zes objecten als gemeentelijk monument door Heemschut en het Cuypersgenootschap wordt gesteund door de SOD.

De SOD is, wanneer de agenda hiertoe aanleiding geeft, als toehoorder vertegenwoordigd bij de zittingen van de Planadviesraad Monumenten en Beschermd Stadsgezicht (PAR).

## Nieuwe Markt, Hofstraat

Het voormalig gymnasium en MMS van Knuttel uit 1954 is een mooi voorbeeld van de wederopbouwarchitectuur in Deventer en is aangemerkt als gemeentelijk monument. Het pand is verkocht. De nieuwe eigenaar wil het inrichten als museum en appartementencomplex. De SOD volgt de ontwikkelingen met belangstelling.



Nieuwe bestemming voor de voormalige Sallandse Bank: een interieurzaak



Foto Beeldbank.nl

Het Pothoofd, 1970

Bepaald ingenomen is de SOD met de herbestemming van de voormalige Sallandse Bank in de Hofstraat. De nieuwe eigenaar heeft met zijn interieurzaak het pand voorbeeldig opgeknapt met behoud van de kenmerkende details binnen en buiten.

#### Sluiskwartier en Melksterweide

De gemeenteraad heeft besloten de plannen met het Pothoofd drastisch aan te passen. De gemeente wil niet langer de hele gevelwand slopen, maar waardevolle panden restaureren. Tussen die panden komt passende nieuwbouw. Vergroting van het parkeerterrein erachter is niet langer nodig, maar de Brinkgarage blijft bestaan. Daarmede is het convenant over de tijdelijkheid van deze garage opgeheven. De naam Bruggarage is vervangen door het verwarrende begrip Brinkgarage.

Met de inmiddels begonnen aanleg van parkeergelegenheid aan de overkant van de IJssel (beschermd stadsgezicht) kan de SOD leven, mits de grasmat blijft bestaan. De SOD heeft evenmin bezwaar tegen een stadsstrand, op voorwaarde dat de bescheiden bebouwing buiten het strandseizoen wordt verwijderd, hetgeen is toegezegd.

Een klein, maar historisch waardevol relikwie van vervlogen tijden was het zogenaamde landanker. Dit anker, dat als



Het paviljoen bij het stadsstrand

*De foto laat duidelijk zien hoezeer het Pothoofd verbonden is met een stuk geschiedenis van handel en verkeer in Deventer. Met het Amerikaanse graan, dat in de silo opgeslagen werd, kwam ook de kleine teunisbloem aan land in Deventer. Vandaar de naam Pothoofdplant. Hij behoort tot de zogenaamde 'adventiefplanten' (uithemse planten).*

monumentje bij het bruggenhoofd van de schipbrug lag, is na de aanleg van een nieuwe aanlegsteiger voor het bekende pontje over de IJssel spoorloos verdwenen. Een artikel hierover in de *Stentor* heeft niets opgeleverd.

#### Bouwhistorische waarden- en verwachtingenkaart

Jarenlang heeft de SOD er bij de gemeente op aangedrongen dat er een bouwhistorische waarden- en verwachtingenkaart wordt gemaakt van alle gebouwen. Langzamerhand krijgt die kaart vastere vorm. Nu is het zaak dat de toegekende waarden worden vastgelegd in een juridisch kader, zoals een monumentenlijst of bestemmingsplannen.

Verder is het wachten op de effectuering van de nieuwe beeldkwaliteitsplannen. De SOD heeft de afgelopen periode de gemeente herhaaldelijk opgeroepen een actiever beleid te voeren inzake het aanwijzen van gemeentelijk monumenten.

**De Harry Rademaker Prijs**  
De Harry Rademaker Prijs is ingesteld om Harry Rademaker (1927-2016) te eren en het behoud van het Deventer onroerende erfgoed te stimuleren. Hij kan om de twee jaar uitgereikt worden. De prijs is in het verslagjaar niet toegekend.





De SOD vindt dat het nieuwe theater niet hoger mag worden dan de waltoren

#### Viking

De SOD was geen tegenstander van de bouw van een theatercomplex. Nu de bouw het door het Rijk aangemerkte beschermde stadsgezicht dreigt aan te tasten doordat de gevel van het theatercomplex boven de waltoren uitsteekt, heeft de SOD bezwaar aangetekend. Dat bezwaar werd afgewezen door de gemeente.

#### Grote Kerkhof

De SOD is voorstander van een groene invulling van het auto-vrije plein. Het 'stadspodium' stuitte op groot verzet onder de bevolking. De gemeente zal met nieuwe voorstellen komen. De SOD wil het liefst alle pleinen in het stadshart autovrij hebben.

#### Sint Geertruiden Ziekenhuis en omgeving

De projectontwikkelaar Synchroon heeft dit jaar concrete plannen bekendgemaakt. De SOD is op de hoogte gesteld van deze plannen en is ingenomen met de vergaande toezeggingen het gemeentelijk monument te ontzien en waar nodig te herstellen.

#### Brink en omgeving

De plannen om achter de Korte Bisschopstraat, de Spijkerboorsteeg, de Grote Overstraat en de Lange Bisschopstraat een stadstuin in te richten krijgen vastere vorm. Wonen boven Winkels is voortrekker in de plannen. Deze stadstuin zal een oase van rust moeten vormen in het stadsgewoel. De SOD is voorstander van het bewoond maken van de leegstaande ruimten boven de winkels. Het pand Brink 7-8 is weer in gebruik als horecagelegenheid. De SOD dringt aan op sloop van de ontsierende serre of op een renovatie die past in onze binnenstad.

De stichting stoort zich aan de troosteloze ruïne in de Grote Overstraat (nummer 54), een gezellige winkelstraat. Het lijkt moeilijk de steeds wisselende eigenaren van het perceel te verplichten de herbouw van het rijksmonument te starten.

#### Stationsomgeving

De oude gracht bij de Schouwburg zou in ere worden hersteld na voltooiing van de 'groene wal'. Nu het ingewikkelde verkeersknooppunt is aangepakt, lijkt herstel van de gracht wel heel ver weg.

#### De Oosterwechelsweg

De drukke verbinding tussen Schalkhaar en de wijk Keizerslanden wordt gereconstrueerd. Aan de ene kant ligt de Gouden Driehoek, een akker tussen de Raalterweg en Brinkgreven, aan de andere kant het beschermde dorpsgezicht Park



Het nieuwe verkeersknooppunt bij de Leeuwenbrug



De karakteristieke middenberm is zonder gevoel voor historie weggehaald.

Braband; deze weg dankte zijn karakteristieke aanzien aan een bomerrij en haag in het midden, tussen de gescheiden rijbanen. Park Braband en Brinkgreven zijn ontworpen door Leonard Springer. De SOD heeft tevergeefs geprobeerd te verhinderen dat de weg een standaardweg zou worden. De stichting heeft gevraagd de Gouden Driehoek aan te merken als beschermd stadsgezicht.

#### Opa- en Omadag

Door het mooie weer op Open Monumentendag hebben kinderen met hun grootouders genoten van de speurtocht langs monumenten in de binnenstad. De vraag is of de organisatie de moeite waard is voor een betrekkelijk kleine doelgroep.

#### Bestuur

Het dagelijks bestuur bestond tot 1 december van het verslagjaar uit de heren:

A.G. Renkema, voorzitter,  
N. Osinga, secretaris,  
H. Weulink, penningmeester.

Na 1 december is de samenstelling:

W. Koetsveld, voorzitter,  
N. Osinga, secretaris,  
T. W. Terpstra, penningmeester.

Het algemene bestuur bestaat uit tien leden die hun eigen aandachtsgebied hebben. De heer J. GUSDORFF heeft afscheid genomen als lid van het bestuur.

*Neelco Osinga, secretaris SOD*  
secretariaat@oud-deventer.nl

Advertentie

# Nu ook klassieke CD's in het boekenpaleis

Praamstra

boekhandel

Keizerstraat 2 (hoek Walstraat), Deventer  
Telefoon [0570] 675925  
www.boekhandelpraamstra.nl